

Sara Kokko

**TAITEILIJAN JA LAULUNKIRJOITTAJAN SYDÄMEN
JA KASVUN TUKEMINEN**

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Musiikkipedagogin koulutusohjelma
Kesäkuu 2020**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Kesäkuu 2020	Tekijä/tekijät Sara Kokko
Koulutusohjelma Musiikkipedagogin koulutusohjelma		
Työn nimi TAITEILIJAN JA LAULUNKIRJOITTAJAN SYDÄMEN JA KASVUN TUKEMINEN		
Työn ohjaaja Heli Uusimäki		Sivumäärä 36 + 1
<p>Opinnäytetyöni käsittelee taiteilijan ja laulunkirjoittajan sisintä eli sydäntä. Tämä on tutkimusmatka laulujen tekemiseen, co-writing-yhteistyöhön, sekä omien motiivien ja unelmien tarkkailuun taiteen ja musiikin saralla. Tässä käsitellään ja tutkitaan taitelijan sisintä, integriteettiä, kasvamisen haasteita ja luonteen kehittymistä.</p> <p>Olen käyttänyt tutkimuksessani laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää sekä olen käyttänyt apunani runoanalyysia. Minulla on runsaasti erilaisia lähestymistapoja ja aineistoja. Tutkimuskysymyksetni ovat: Kuinka tukea taitelijan kasvua ja sydäntä ja kuinka kasvaa taitelijana? Millaisista eri lähtökohdista laulua voi kirjoittaa? Mistä inspiraatio ja luovuus kumpuavat? Miten musiikkiprojekteissa toimitaan viisaasti ja oikein? Millainen olen taiteilijana ja opettajana itse? Kuinka suuri merkitys opettajilla on oppilaan identiteetin kehittämisessä?</p> <p>Opinnäytetyössäni haastattelin avoimesti musikaalisäveltäjä Lasse Heikkilää, kirjallisesti laulaja lauluntekijä Siiri Kangasta ja avoimesti psykologi ja lastentarhanopettaja Heli Uotilaa. Käytin apuna myös omia musiikkiprojekti- ja laulunkirjoitusprojektejani tukena ja tutkin itseäni muusikkona ja taiteilijana. Luin myös aiheeseen liittyviä artikkeleja ja kirjallisuutta ja tutkin erityisesti Raamatun lauluntekijöitä. Opinnäytetyöni on koottu ohjekirja omien kappaleiden tekijöille, siitä haaveileville ja ylipäätään taiteilijoille sekä musiikin ja taiteen alan työntekijöille ja opettajille.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkoitus on auttaa lukijoita löytämään oma tapansa työskennellä inspiraatiosta, rauhasta ja omasta sydämestä käsin.</p>		
Asiasanat inspiraatio, laulunkirjoittaminen, ohjaaminen, sydän, säveltäminen, yhteistyö, viisaus		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date June 2020	Author Sara Kokko
Degree programme Music program		
Name of thesis HELPING THE HEART AND GROWTH OF THE ARTIST AND SONGWRITER		
Instructor Heli Uusimäki	Pages 36 + 1	
<p>This thesis focuses on the heart of artists and songwriters, and on how to support and help their growth. The thesis focuses on analysing song writing, co-working, and the motives and dreams of an artist in the fields of art and music. The aim is to research the quiddity and the heart of artists, their integrity and growing pains, as well as the character development of an artist.</p> <p>This is qualitative research. I have used in that research poetry analysis. The research questions include: What kinds of different way can you approach making songs? How to grow as an artist? How to help the growth of an artist? How to act wisely and with integrity in projects? Can the teacher have an influence on helping students find their identity? Where did inspiration and creativity come from? And what kind of an artist am I myself?</p> <p>I interviewed composer and musician Lasse Heikkilä, singer-songwriter Siiri Kangas and psychologist and kindergarten teacher Heli Uotila. I also used my own experience as a musician, reflected on my own song writing projects and analysed myself as a songwriter. For my research, I read articles, books and texts about writing songs and the heart of an artist, including researching the songwriters from the Bible and the Psalms. This thesis is a handbook for those who dream of writing songs and growing as artists, musicians and teachers. This thesis will help one find their own way of working from the heart, a place of peace and inspiration.</p>		
<p>Key words composing, co-working, heart, Inspiration, song-writing, teaching, wisdom</p>		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Co-writing

Yhdessä tekeminen, kirjoittaminen ja laulujen säveltäminen

Psalmisti

Laulujen ja tekstien kirjoittaja Raamatun psalmeissa. mm. Daavid, Aasaf ja Heeman

Identiteetti

Käsitys omasta itsestä. Siihen sisältyy muun muassa. minäkuva ja itsetuntemus. Identiteetti vastaa kysymykseen: kuka minä olen?

Integriteetti

Suoraselkäisyys, rehellisyys, nuhteettomuus, vilpittömyys, tahto toimia oikein

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 TUTKIMUSMENETELMÄT	3
2.1 Laadullinen tutkimus	3
2.2 Runoanalyysi	4
3 MINÄ LAULUJEN KIRJOITAJANA JA LAULAJANA	5
3.1 Tarinankerrontaa laulaen	5
3.2 Sydämen vuodattaminen	6
3.3 Lahjan antaminen	6
3.4 Co-writing ja yhteistyö	6
3.5 Rohkaisun sanat	6
3.6 Laulajana ja esiintyjänä toimiminen.....	7
4 RAAMATUN MUSIIKIN HISTORIAN HAVINAA	8
4.1 Voittolaulaja Mirjam	8
4.2 Tarinankertoja Debora.....	8
4.3 Psalmisti Daavid	9
4.4 Runojen ja draamalaulujen tekijä Salomon.....	10
5 PSALMIEN KIRJA	12
5.1 Vertauskuvat	12
5.2 Musiikillinen näkemys	13
5.3 Psalmistien inhimillisyyden.....	14
6 TAITEILIJAN SYDÄN	15
6.1 Integriteetti ja luonteen kehittyminen.....	16
6.2 Ohjeita kunnioitukseen.....	18
7 LAULUNTEKIJÄT LASSE HEIKKILÄ JA SIIRI KANGAS	19
7.1 Lasse Heikkilä.....	19
7.2 Siiri Kangas.....	20
8 INSPIRAATIO JA MOTIVAATIO	22
8.1 Inspiraatio	22
8.2 Vinkkejä lauluntekijöille ja opettajille.....	22
9 LAULUNKIRJOITUKSEN OPISKELEMINEN	24
10 OPETTAJAN ROOLI TAITEILIJAN IDENTITEETIN KEHITYKSSÄ	25
11 OMAT KAPPALEENI	27
11.1 Armon Valtameri	27
11.2 Viinitarha ja Kansa Pohjoisen	29
11.3 Maalasi Maisemaa.....	30

11.4 Rakastettu	30
12 POHDINTA	32
LÄHTEET	7
LIITTEET	
NUOTTIESIMERKIT	
NUOTTIESIMERKKI 1. Armon Valtameri alkusoitto	5
NUOTTIESIMERKKI 2. Armon Valtameri välisoitto.....	5
NUOTTIESIMERKKI 3. Viinitarha Alkusoitto	6

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössäni tutkin pääasiassa taitelijan sisintä eli sydäntä ja siitä kumpuavaa kasvua ja sen tukemista. Tutkimuskysymyksiäni ovat: Kuinka tukea taitelijan kasvua ja sydäntä ja kuinka kasvaa taitelijana? Mistä inspiraatio ja luovuus kumpuavat? Millaisista eri lähtökohdista lauluja voi kirjoittaa? Miten musiikkiprojekteissa toimitaan viisaasti ja oikein? Kuinka suuri merkitys opettajilla on oppilaan identiteetin kehittämisessä? Peilaan myös sitä, millainen olen itse taitelijana ja pedagogina.

Minua on aina kiinnostanut laulujen tekeminen sekä se, millä tavalla ihmiset löytävät ja toteuttavat omaa taiteellisuuttansa. Toinen asia, mihin tunnen kiinnostusta hyvin paljon, on ihmisen sydän niin opettamisessa, kuin taiteilijanaakin. Sisimmästä kumpuavat ajatukset ja tunteet ohjaavat meidän luovaa prosessia. Sydämeistä kumpuaa siis meidän elämämme. Sydämeissä asuvat meidän tunteemme, unelmat ja ajatukset. Jos laiminlyömmme ne, on lähes mahdoton menestyä iloiten työssä, luomisessa tai opettamisessa. Sydämen äänen kuuntelu on äärimmäisen tärkeä taito artistina ja lauluntekijänä toimivalle henkilölle. Luonteen kasvu ja kehittyminen ovat myös osana tutkimustani.

Opettajana tarvitsemme herkkyyttä kohdata toinen ihminen, kykyä opettaa ja johtaa oppilasta oikeaan suuntaan elämässä ja ammattitaidossa. On hyvä oppia tunnistamaan, millä alueella meillä on luontaista iloa, intohimoa ja lahjoja. Kun löydämme ne ja alamme kehittämään luontaisia lahjakkuuksiamme, niin pääsemme pidemmälle, kuin että yrittäisimme kehittää sellaisia asioita, joihin meiltä ei löydy luontaista kiinnostusta! Aitous on asia, joka saa usein ihmiset puolelleen. Lauluntekijät ja artistit menestyvätkin parhaiten aitouden kautta, ellei kyseessä ole laulunkirjoitus erilliseen projektiin tai toiselle henkilölle.

Tutkin itseäni myös laulujen kirjoittajana, ja tavoitteeni on oppia tuntemaan itseäni paremmin lauluntekijänä, kehittyä taitelijana, sekä antaa vinkkejä laulunkirjoittajille, musiikkipedagogeille, musiikin alan opistoille, Konservatoriolle ja taiteen alan Ammattikorkea-kouluille sekä auttaa heitä kasvussa ja työskentelyssä ja oman sydämen kuuntelemisessa. Tavoitteeni on myös kehittyä itse opettajana.

Luovuus on aina ollut lähellä sydäntäni ja koen että olen taitelijasielu. Rakastan nimittäin luoda uutta. Olen pienestä asti saanut oppia, että minut on luotu antamaan ja saan luoda uutta. Oma taiteilijataustaa minulla löytyy muun muassa päiväkot-, koulu-, lukio -ja opiskelua ajoilta musikaalien ja omien kappaleiden säveltämisen, opiskeluprojektien, esiintymisten ja seurakunta musiikin parissa.

Olen ollut monessa musiikkiprojektissa mukana jonkinlaisena taiteilijana: näyttelijänä, laulajana, koreografina, säveltäjänä, laulajana, opettajana tai ideoijana. Näitä ovat muun muassa Kisu Pikkukuu-musikaali v. 2000, Jyväskylässä; Liekit-musikaali v. 2006, Jyväskylässä; Forest Gump-musikaali v. 2010 Jyväskylässä, Helsingissä & TV nelosella; The Andrew sisters & Ostrobotnian Jazz Orchestran konsertti v. 2015, Kokkolassa; Centria-ammattikorkeakoulun musikaalikonsertti v. 2017, Kokkolassa; Leivän Talo-musiikinäytelmä v. 2019, Kauniaisissa sekä Singing Birds konserttisarja v. 2019 Kokkolassa.

Minulle inspiroivia lähteitä ovat olleet muun muassa haastattelut sekä Rory Nolandin (1999) kirja *The Heart of The Artist* sekä Raamatun Psalmien kirja, Kirkkoraamattussa 1992.

Keskeinen käsite tutkimuksessani on psalmisti, jota käytän Raamatunajan laulujentekijöistä ja psalmien kirjoittajista. Toinen keskeinen käsite on integriteetti. Integriteetti on suoraselkäisyyttä, rehellisyyttä ja tahtoa toimia oikein. Jokaisen taitelijan olisi hyvä tarkkailla omaa integriteettiään: (Noland 1999, 38-39.)

2 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tämä tutkimukseni on laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Olen tehnyt avoimia haastatteluja sekä kirjallisen haastattelun. Olen myös käyttänyt apunani runoanalyysia tutkiessani Raamatun tekstejä.

Tutkimuksessa on ollut mukana eri aineistoja, muun muassa kirjoja, blogia, artikkeli sekä musiikkioppilaitosten nettisivuja. Tutkimusmenetelmien monimuotoisuus on tehnyt tutkimuksestani kiinnostavan ja mielenkiintoisen, ja matka tässä tutkimuksessa on ollut inspiroivaa. Näkökenttäni on laajentunut taiteen luomisprosessin matkassa ja synnyssä.

2.1 Laadullinen tutkimus

Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, jossa pyritään ymmärtämään kohteen laatua, ominaisuuksia ja merkityksiä kokonaisvaltaisesti. Laadullista tutkimusta voidaan toteuttaa monella erilaisella menetelmällä. Näissä menetelmissä yhteisenä piirteenä korostuu muun muassa kohteen esiintymisympäristöön ja taustaan, kohteen tarkoitukseen ja merkitykseen, ilmaisuun ja kieleen liittyvät näkökulmat. (Koppa 2015a.)

Laadullinen tutkimukseni tulee ilmi Lasse Heikkilän, Siiri Kankaan ja Heli Uotilan haastatteluissa. Tarkoitukseni ei ole ollut tehdä tilastoja, vaan olen ottanut selville heidän ajatuksiaan, arvoja, inspiraation ja luovuuden lähteitä, viisauden neuvoja sekä syvää kokemusta. Haastattelut Heikkilän ja Uotilan kohdalla olivat avoimia haastatteluja, eli kysyin kysymyksiä sitä mukaan lisää, kun juttelimme ja keskustelimme yhdessä aiheesta. Kankaalle minulla oli taas selkeät kysymykset valmiina kirjallisesti, joihin hän vastasi minulle takaisin kirjallisesti. Kankaan haastattelu kysymykset löytyvät liitteenä lopusta. Haastatteluja olen analysoinut ja vertaillut keskenään, sekä myös peilannut itseäni muusikkona ja opettajana. Samalla olen tutkinut itseäni taitelijana.

2.2 Runoanalyysi

Runoanalyysissä analysointi on ilmiöiden esittämistä ja luokittelemista. Keskeisiä asioita runon analysoinnissa on, että runoa analysoitaessa kerrotaan runosta. Runoilijan ja runon nimi mainitaan tai pohditaan jos runolla ei olekaan nimeä. Hyviä kysymyksiä mitä voi miettiä analysoidessa on muun muassa: Minkälainen on runon kokonaisuus? Mikä on keskeinen aihe? Milloin runo on kirjoitettu? Mitä aikaa vasten sitä voi tulkita? Mikä on runon näkökulma? Kuka siinä puhuu? Kuka on runon minä, ulkopuolinen kertoja tms.? Minkälainen on runon puhetapa (kaipaus, toive, pelko, unelma, kertomus, pohdinta, mielipide, käsky)? Onko runon aiheena rakkaus, suru, kaiho, kaipuu, katkeruus, inho, viha vai jokin muu? Onko runo vakava, ironinen, ivaileva, humoristinen, leikittelevä, pateettinen? Runoanalyysissä on hyvä tarkastella runon ympäristöä, henkilöitä ja tapahtumia. Mitä runon minä tekee, kokee, tuntee ja pohtii? Millainen on runon tilanne, tunnelma ja tapahtuma? Tapahtuuko tilanteessa muutos? Mitä laajempaa tai yleisempää ilmiötä runon tilanne, tunnelma tai tapahtuma voisi kuvata? Ja mikä on runon sanoma?

Runoanalyysissä on hyvä etsiä myös symbolit eli vertauskuvat ja kielikuvat. Lyriikan symboleja tulkiten pääsee lähestymään runoilijan persoonallisuutta. Symbolit ovat monenasteisia vertauskuvia: niihin liittyy usein rajua rinnastus, esim. Uuno Kailaan runossa "Verkossa", jossa kala rimpuilee. Kielikuvista tavallisimmat ovat vertaus (niin kuin) ja siitä kehittynyt metafora. Metafora (Olet sika) eroaa vertauksesta (Olet kuin sika). Personifikaatio tarkoittaa elottoman esittämistä elollisena. Eufemismi peittää sanamuodollaan jotakin epämiellyttävää, kauheaa tai piinallista ja sanoo sen lieventäen, kiertäen tai päinvastaisesti (karhu - Otso, Hyvän toivon niemi). (Kielikompassi 2020.)

Raamatun runolliset tekstit ja erityisesti psalmien muusikkojen tekstit ja laulut ovat olleet yksi inspiraationi lähde tutkimuksessani, joita lähdin analysoimaan. Kappaleessa viisi psalmien kirjojen tekstejä ja lauluja tutkiessani käytin apuna runoanalyysia. Minua kiinnosti erityisesti missä tilanteissa kirjoittajat olivat kirjoittaneet psalmeja, sekä kenelle he ovat ne osoittaneet ja millainen tunnelma ja puhetapa sen keskellä oli. Pohdin ja tutkin myös miksi kirjoittajat käyttivät vertauskuvia mitä olivat valinneet esitystavoiksi muusikoille, sekä miten vallitsevat olosuhteet ja ympäristö vaikuttivat tekstien syntyyn.

3 MINÄ LAULUJEN KIRJOITTAJANA JA LAULAJANA

Tässä kappaleessa kerron esimerkkejä eri tavoistani tehdä lauluja. Olen rakastanut laulamista ja säveltämistä aina. Olen tehnyt, säveltänyt ja kirjoittanut lauluja päiväkodista tähän päivään asti.

Ensimmäinen lauluni lukee edelleen vauvakirjassani. Muistan elävästi hetken, kun heräsin päiväkodin nukkarissa kesken päiväunien ja mieleeni tuli laulun sanat “Kalle tahtoo kovistella, klak, klak, klak, eikä enää jänistellä.” Luulenpa hyvin, että tämä laulu oli saanut innoituksen jostain toisesta valmiista opitusta laulusta. Mutta olin melodiasta ja sanoista ja kielellä klapsuttelustani niin iloinen, että lauleskelin sitä koko päivän päiväunieni jälkeen. Melodia tähän lauluun on selkeästi päässäni yhä edelleen.

Toinen esikoulu aikoinani keksitty laulu oli “Perunapottu-ukon matkalaulu”.

Laulussa oli monta säkeistöä, ja perunapottu-ukko lähti matkalle. Matkan ja seikkailun aikana kerron laulussa mitä kaikkea hauskaa ukko puuhaili. Hän kävi muun muassa huvipuistossa, teki spagaatin ja laski liukumäkeä. Lauluun tietysti kuului draama ja esitysiikkeit. Tätä sitten esitin isovanhemmilleni ja äidille päivästä toiseen. Laulun sanat lukevat yhä edelleen vauvakirjassani äitini ylös kirjoittamana ja melodia on elävästi päässäni. Laulu on siis piirtynyt tarkasti muistiin ja sydämeeni.

Tästä huomaamme, että moni asia, jota jo lapsena rakastamme tehdä tai luontaisesti teemme, on asia, jota meidän kannattaa aikuisenakin tehdä ja kehittää.

Olen huomannut, kuinka olen oppinut käyttämään lauluntekotasaa monella eri tavalla elämäni aikana. Luonnollisesti erilaiset tilanteet ovat johdattaneet erilaisiin lähestymistapoihin. On hyvä oppia tunnistamaan mikä lähestymistapa sopii mihinkin hetkeen ja, ammattilaisena on hyvä oppia taito liikkua näiden eri tapojen välillä.

3.1 Tarinankerrontaa laulaen

Ensimmäinen tapa laulujen kirjoituksessani on siis tämä jo mainitsemani tarinan kertominen, jota jo lapsena luontevasti osasin tehdä. Täytyypä myöntää, että sitä tapaa en ole käyttänyt moneen vuoteen paljon, paitsi nyt tänä keväänä sävelsin muutaman laulun Satakielen kevätpäivästä lapsille opetusnäytteeseen. Tätä tapaa virittelen varmasti eläväksi tulevina vuosina.

3.2 Sydämen vuodattaminen

Toinen tapa on kirjoittaa lauluja niin että puran omia tunteita sanoilla tai sanattomasti ulos. Tätä monesti itse olen ajatellut Jumalalle sydämeni vuodattamiseksi ja, joskus niitä olen sitten esittänyt ihmisille, keille koen, että se on voinut myös koitua siunaukseksi tai he pystyvät ehkä samaistumaan tunteeseen ja saavat voimaa sen kautta. Tätä tapaa voi myös kutsua terapeuttiseksi ja puhdistavaksi.

3.3 Lahjan antaminen

Kolmas tapa on ollut antaa lahjaksi lauluja ystäville ja ihmisille. Niitä olen esimerkiksi esittänyt hautausmailla ja häissä taikka olen tehnyt henkilökohtaisen kappaleen henkilölle, jolle haluan sanoa rohkaisevia sanoja. Tässä tavassa pysähdyn kuuntelemaan sydämelläni, mitä tämän toisen ihmisen tai yhteisön täytyisi kuulla. Miten minä voisin olla rohkaisu, lohdutus, siunaus tai vastaus.

3.4 Co-writing ja yhteistyö

Neljäs tapa on ollut tehdä niin sanottua co-writing työtä eli yhdessä kirjoittamisen tekniikkaa tai palvella toisia tai kehittää jo toisen aloittamia projekteja. Olen esimerkiksi säveltänyt Heli Kurikkalan runoja sekä Raamatun psalmeja. Olen myös säveltänyt Iris Aution sanoittamaan ja käsikirjoittamaan musiikinäytelmä Leivän Taloon kappaleita vuonna 2019. Co-writing-yhteistyö on tapahtunut joko yhdessä ystävien kanssa yhdessä luoden samassa hetkessä tai sitten niin että ystävä on pyytänyt, että haluaisinko säveltää hänen teksteihinsä kappaleen, tai sitten hän on lähettänyt minulle lauluidean tai sanat, jota olen lähtenyt työstämään. Tällaista yhteistyötä olen tehnyt myös esimerkiksi ystäväni Marjo Kiviniemen ja Paula Kujanpään kanssa.

3.5 Rohkaisun sanat

Viides tapa on ollut niin, että olen kokenut, että saan sanoja itselleni sydämeeni.

Tässä tavassa koen, että Taivaan Isä on se, joka antaa minulle nämä rohkaisun sanat elämääni. Tällaisia lauluja olen usein halunnut sitten myös esittää muille, rohkaistakseen myös heitä.

3.6 Laulajana ja esiintyjänä toimiminen

Laulajana, jossa en laula omia sävellyksiä tai tekstejä, vaan toisten jo valmiita lauluja, on opettanut minulle eniten esiintymisestä, rohkeudesta ja tulkinnasta. Miten voitan yleisön puolelleni, puhuttelen heitä tai menen toisen ihmisen rooliin tai tunteeseen laulun aikana esimerkiksi musikaalikappeleissa? Tämä vaatii heittäytymistä, joskus toisen roolin ottamista ja muuntautumistaitoa. Itsensä unohtamista ja yllättävän usein myös mukavuusalueen ulkopuolelle menemistä.

4 RAAMATUN MUSIIKIN HISTORIAN HAVINAA

Lauluja on kirjoitettu ja tehty aina. Tutkiessani Raamatun kirjoja ja lauluja huomasin, että siellä monessa kirjassa tulee vastaan vanhoja ylös kirjoitettuja muusikoiden lauluja. Huomaamme, että näissäkin kaikissa on eri lähestymistapa ja musiikin ja laulun tekijöiden inspiraatio kumpuavat syvältä sydäimestä ja siitä hetkestä missä he elivät. Raamatun kirjallisuudesta löytyy ainakin runolaulua, kiitos -ja ylistys laulua, musikaalimaista draamaa, tarinankerrontaa, historiallisia lauluja, voittolauluja, matkalauluja, syntintunnustusta, katumuslauluja, sydämen vuodattamista, rukouslaulua, rakkauslauluja, romanttisia lauluja, karkelolauluja, voitokkaita julistuslauluja, parantavia ja rauhoittavia lauluja sekä juhla tilaisuuksien lauluja: mm. temppelin vihkimislaulu ja syntymälaulu. Monet näistä lauluista ovat mitä luultavammin syntyneet siinä hetkessä inspiraatiosta ja ne vain syntyivät ja tapahtuivat. Seuraavissa alakappaleissa annan muutamia erimerkkejä erilaisista lauluista.

4.1 Voittolaulaja Mirjam

Raamatun Mirjam lauloi kutsuvan voittolaulun ja johdatti koko kansan tanssiin, kun Israelin kansa pääsi Punaisen meren yli orjuudesta vapauteen. Tästä huomaamme, että tanssi on ollut osana musiikkia historiassa aina.

Mirjamin laulu

Naisprofeetta Mirjam,
 Aaronin sisar, otti käteensä rummun,
 ja kaikki naiset seurasivat häntä tanssien ja rumpua lyöden.
 Mirjam viritti laulun:
 – Laulakaa ylistystä Herralle,
 hän on mahtava ja suuri:
 hevoset ja miehet
 hän mereen suisti!

(Kirkkoraamattu 1992, 2.Moos 15:20-21.)

4.2 Tarinankertoja Debora

Debora taas kertoi Jumalaa ylistäen tarinaa laulaen ystävänsä kanssa, kun Jaael surmasi pahan kunin gas Siiseran. Tässä esimerkkinä Deboran ja Baarakin voittolaulu:

Deboran ja Baarakin voittolaulu

1. Sinä päivänä Debora lauloi Baarakin, Abinoamin pojan kanssa näin:
2. "Kun sekasorto vallitsi Israelissa, kansa oli altis. Kiittäkää Herraa!
3. Kuulkaa, kuninkaat, kuunnelkaa, ruhtinaat! Minä laulan Herralle, minä laulan ylistystä Herralle, Israelin Jumalalle.

26. Hän ojensi kätensä ottamaan vaarnaa, oikean kätensä työmiesten vasaraa, ja iski Siiseraa, murskasi hänen päänsä, iski ja lävisti hänen ohimonsa.

27. Jaaelin jalkojen juureen hän vaipui, kaatui ja makasi siinä, hänen jalkojensa juureen hän vaipui ja kaatui. Siisera jäi surmattuna makaamaan siihen, mihin vaipui.

28. Siiseran äiti katselee ikkunasta ja huutaa ristikon läpi:

'Miksi viipyvät hänen sotavaununsa? Miksi viipyy hänen vaunuhevostensa kavioiden kopse?'

(Raamattu kansalle 2012, Tuomarien kirja luku 5:1-3, 26-28.)

4.3 Psalmisti Daavid

Daavid taas oli hyvin monipuolinen muusikko, muusikoiden johtaja ja laulukirjoittaja. Hän kirjoitti lauluja jo nuorena lampaista paimentaessa vuodattaen sydäntään usein rukoillen tai tunnustaen syntejään. Myöhemmin hän organisoi tuhansien joukkojen musiikkiryhmän johtamaan musiikkia erilaisten soittimien ja laulun avulla Raamatun ajan ilmestysmajaan kiittämään Jumalaa. Hän myös rakennutti itse näitä soittimia. Daavid oli monipuolinen laulukirjoittaja. Hän kirjoitti lauluja monenlaisissa eri hetkissä. Jopa terapeutista ja parantavaa musiikkia löytyy Daavidilta. Daavid oppi soittamaan harppuaan ja laulamaan niin että jopa pahat henget hänen vastustajassaan kuningas Saulissa rauhoittuivat.

Aina kun Jumalan lähettämä paha henki yllätti Saulin, Daavid tarttui harppuunsa ja soitti. Silloin Saulin ahdistus helpotti, hänen tuli parempi olla ja paha henki jätti hänet rauhaan.

(Kirkko Raamattu 1992, Samuelin Kirja 17:23.)

Tässä on taas pieni ote Daavidin Temppelein vihkimisjuhlissa esitetystä iloisesta juhla laulusta, psalmista 30:

Sinä muutit itkuvirteni karkeloksi, riisuit yltäni suruvaatteen ja puit minut ilon pukuun. Siksi minä laulan sinulle kiitoslaulun, laulan koko sydämeistäni enkä vaikene. Herra, minun Jumalani, sinua minä ylistän nyt ja aina.

(Kirkko Raamattu 1992, Psalmi 30:12-13.)

4.4 Runojen ja draamalaulujen tekijä Salomon

Salomon taas kirjoitti Raamatun pyhän kirjan Laulujen Laulun draamalliset runolaulut, jotka kuvasivat miehen ja naisen välistä pyhää rakkautta. Englannin kielen Raamatun The Passion Translation -käännös kuvaa Laulujen laulun kirjaa todella rohkeasti ja voimakkaasti, voimakkaammin kuin suomen kielen käännös, ja siksi seuraava esimerkki on englanniksi:

The Bridegroom-King:

Arise, my love.
 Open your heart, my darling, deeper still to me.
 Will you receive me this dark night?
 There is no one else but you, my friend, my equal.
 I need you this night to arise and come be with me.
 You are my pure, loyal dove, a perfect partner for me.
 My flawless one, will you arise?
 For my heaviness and tears are more than I can bear.
 I have spent myself for you throughout the dark night.

The Sleeping Bride:

I have already laid aside my own garments for you.
 How could I take them up again
 since I've yielded my righteousness to yours?
 You have cleansed my life and taken me so far.
 Isn't that enough?

Jerusalem Maidens, Brides-to-Be:

What love is this?
 How could you continue to care so deeply for him?
 Isn't there another who could steal away your heart?
 We see now your beauty, more beautiful than all the others.
 What makes your beloved better than any other?
 What is it about him
 that makes you ask us to promise you this?

The Shulamite Bride:

He alone is my beloved.
 He shines in dazzling splendor yet is still so approachable—
 without equal as he stands above all others,
 outstanding among ten thousand!
 The way he leads me is divine.
 His leadership—so pure and dignified
 as he wears his crown of gold.

Upon this crown are letters of black written
on a background of glory. --

Most sweet are his kisses, even his whispers of love.
He is delightful in every way
and perfect from every viewpoint.
If you ask me why I love him so, O brides-to-be,
it's because there is none like him to me.
Everything about him fills me with holy desire!
And now he is my beloved—my friend forever.

(Bible - The Passion Translation (TPT) Song of Salomon 5:2-3, 9-11,16.)

Laulujen laulun kirjassa kuvataan The Passion Translation Biblen versiossa suomennettuna: “Kaikista ihmeellisin laulu, Kuningas Salomon kirjoittama.” Tässä Laulujen Laulun kirjan teoksessa on ollut mukana musikaalimaista draamaa, sillä välillä sulhasen ja morsiamen vuoropuhelu lauluun liittyy ystävien kuoro. Toisaalta välillä mukana on ollut ilmeisesti pelkkää puhetta ja kertojan tai Jumalan ääni. Teksti on todella syvää, intohimoista, palavaa ja kaunista, mutta pyhää rakkautta.

Vaikka mitään näitä Raamatun ajan lauluja ei ole saatavilla näiden henkilöiden alkuperäisinä nuotteina ja melodioista emme tiedä, on monessa kohdassa Raamatussa tarkat kuvakset siitä, millä soittimilla ne soitetaan, missä korkeudessa ja millä tavalla ne esitetään tai millaisia ne ovat olleet.

5 PSALMIEN KIRJA

Psalmit ovat yksi Raamatun kirjoista, johon on koottu valtava määrä lauluja eri henkilöiltä.

Suuri osa niistä on Kuningas Daavidin lauluja, mutta sieltä löytyy muun muassa.

myös Salomon, Aasafin, Hemanin, Esrahilaisen Eetanin, Mooseksen ja Koorahilaisten lauluja.

Lauluja Psalmeistakin löytyy laidasta laitaan. Ne ovat hyvin erilaisia: mietteitä, avunhuutoja, valitusta, synnin tunnustuksia, parantavia ja rauhoittavia lauluja, kuoroille suunnattuja, soololauluja, juhlalauluja tai kiitos -ja ylistyslauluja tai matkalauluja.

Monissa psalmeissa muusikoilla on ollut selkeä visio millaisia laulut ovat ja kuinka soittimet ja äänet tukevat tekstiä. Voisikin sanoa, että jokainen näistä laulunkirjoittajista on ollut taiteilija.

5.1 Vertauskuvat

Vertauskuvia käytetään psalmeissa jatkuvasti ilmaisemaan, minkä tyylinen tai millä tavalla kappale tulee esittää. Näistä kuvauksista voimme hieman saada ajatusta siitä, minkälaisiksi sävellyksiksi psalmistit alkujaan nämä ajattelivat:

Heemanin psalmia 88 kuvataan Kirkkoraamattu 1933/-38 mukaan että, se veisataan “kuin sairaus.”

Kirkkoraamattu 1992 taas kertoo samasta psalmista enemmän. Se on Koorahilaisten psalmilaulu ja se on tarkoitettu kuorolauluna laulettavaksi.

Branderin blogin (2016) mukaan Koorahilaiset olivat Leeviläisistä koottu kuoro, joka koostui Koorahin suvun jäsenistä. Tämä Hemanin psalmi 88 on kirjoitettu syvässä epätoivossa ja yksinäisyydessä, toisten hylkäämänä, suuressa hädässä ja ahdingossa, sellaisessa tilassa missä toivo on melkein kokonaan mennyt. Minusta “Sairaus” on luonnollinen ilmaisu -ja esitystapa tämän psalmin tekstiin. Ehkäpä kirjoittajan koko ruumis, keho ja mieli tuntuvatkin täysin sairaalta tätä psalmia kirjoittaessa.

Mielestäni esitys ja laulutapa voisi olla hyvin valittavaa tässä psalmissa. Uskon ja toivon että tämän psalmin laulaminen on auttanut ihmisiä purkamaan syvimpiä kipujaan ulos.

Psalmi 22 on taas Daavidin virsi “vanhurskaan kärsimys ja korotus” ja siitä kuvataan Kirkkoraamattu 1933/-38 mukaan, että se veisataan “kuin aamuruskon peura”. Ehkäpä tämä aamuruskon peura kielikuva kertoo iloisesti hyppivästä peurasta, joka tulee laulun kuvaan mukaan vasta elämässä tapahtuneiden vai-

keuksien voittojen jälkeen. Silloin kun laulu muuttuu ylistyslauluksi tai jopa kepeäksi tanssiksi tai hyp-pimiseksi, niin kuin peurat kepeästi hyppivät. Tässä psalmissa tapahtuu selkeä muutos mollista duu-riin. Alku on valitusta, mutta vaihtuu lopulta ylistykseksi.

Psalmi 45 Kirkkoraamattu 1933/-38 mukaan on myös Koorahilaisten käsialaa. Se on taas “Ylistyslaulu Kuninkaan ja hänen morsiamensa kunniaksi ja se veisataan “kuin liljat”. Se on laulu rakkaudesta. Itse voisin hyvin kuvitella, että juuri tämä kappale soitetaan kauniisti ja juhlallisesti, eikä yhtään arastel-len vain todella ylpeästi, sillä liljat ovat upeita, suuria ja näyttäviä kukkia, joista tulee väkevä tuoksu, joka tuoksuu kauas. Liljoja ei monikaan voi olla huomaamatta.

Erikoisin ilmaisu mitä psalmeista löysin, oli minusta, mitä Daavid käytti Psalmissa 56. Siinä kerrotaan alussa, että se veisataan “kuin mykkä kyyhkynen kaukaisessa maassa”. Psalmiin alussa myös kerrotaan, että Daavid kirjoitti tämän laulun vaikeissa olosuhteissa, silloin kun vastustajat filistealaiset ottivat hänet kiinni Gatissa. Tämä psalmi oli siis Daavidin rukous vihollisten vainotessaan häntä.

Ehkä hänen oli luonnollisesti helppo kuvata omaa tunnetilaansa äänettömäksi kyyhkyseksi, sillä kukaan ei ollut kuulemassa häntä vaikeuksien hetkillä kaukana kotoa. Hänkin luultavasti lauloi juuri oman pahan olonsa ulos.

Huomaamme näistä kuvauksista ja psalmeista, että lauluja on koottu Psalmien kirjaan mitä erilaisim-missa hetkissä kirjoitettuina: esimerkiksi suuressa ahdistuksessa, voiton hetkillä sekä hääjuhlan -ja rak-kauden kunniaksi.

Huomaamme myös, että kielikuvat ovat olleet erittäin tärkeitä lauluntekijälle ja laulajalle. Näin he ovat voineet ilmaista toisille, itselleen tai Jumalalle tunnetilaansa selkeästi. Kielikuvien avulla myös pääsee menemään tunnetilaan sisään eri lailla.

5.2 Musiikillinen näkemys

Perimätietoa on koottu Psalmeihin myös psalmien äänialoista, soittimista ja esitystavasta. Ohjeita annetaan myös esimerkiksi Psalmissa 46 Raamattu Kansalle käännökseen mukaan, että Koorahi-laisten laulu “Jumala on meidän linnamme” lauletaan korkeassa äänialassa. Daavidin Psalmi 6 Kirkko-raamattu 1933/38 mukaan “Ahdistetun rukous” taas kuvataan, että se säestetään kielisoittimilla ja lau-letaan matalassa äänialassa.

Daavidin Psalmissa 60 Raamattu Kansalle käänöksessä “Rukous tappion kääntyessä voitoksi” kuvataan, että se lauletaan kuin “todistuksen lilja” ja siitä annetaan myös ohjeita, että se on tarkoitettu opettavaksi.

5.3 Psalmistien inhimillisuus

Omasta mielestäni Psalmien kirjan rikkaus, lauluntekijöiden luovuus ja aitous kuvaavat hyvin meidän inhimillistä elämäämme: kuinka me ihmiset tarvitsemme erilaisia lauluja läpi elämän ja erilaisiin tilanteisiin. Laulaminen on valtava voimavara. Jo yksin Psalmien kirja todistaa, että laulujen tekeminen esimerkiksi puhdistaa, juhlistaa, parantaa ja yhdistää. Laulua ja sen tekemistä ei voi eikä pidäkään käyttää ainoastaan yhdellä tai muutamalla tavalla. Se on tarkoitettu rikastuttamaan montaa erilaista asiaa ja tilannetta.

6 TAITEILIJAN SYDÄN

Rory Noland mainitsee kirjassaan *The Heart of The Artist* (1999, 9), että itsekkyyks, ylpeys, täydellisyysdentavoittelu, kateus, mustasukkaisuus, tunteiden epätasapainoisuus ja kurin puute ovat niitä asioita, joiden parissa monet ihmiset ja taitelijat taistelevat.

Jokainen taiteilija on tekemisissä myös muiden ihmisten kanssa elämän ja projektien aikana. Elämän erilaisilta ja inhimillisiltä tunteilta ei kukaan tule välttymään, mutta niiden kanssa voimme oppia elämään. Ja myös negatiivisia tunteita voimme oppia hallitsemaan ja käyttämään niitä jopa voimavaroina myöhemmin elämässä tai sillä hetkellä.

Tässä luvussa tutkin ohjaajan ja ohjattavien asenteen ja luonteen kehittymistä, palvelijan sydämen asennetta, hyviä tiimityöskentely taitoja, vertailun ehkäisyä, toisten kunnioittamista, rohkaisemisen merkitystä ja anteeksiantamista. Projektien aikana ne ihmisten heikkoudet ja epätäydellisyydet tulevat väistämättä esille, joiden kanssa jokainen ihminen tulee joskus kamppailemaan: muun muassa. Nolandin kuvailemat itsekkyyks, ylpeys, täydellisyysden tavoittelu, mustasukkaisuus, kateus ja tunteellinen epätasapaino.

Opettajana tulee kohtaamaan paljon ihmisten tunteita matkan varrella. Näemme ihmisten iloa, onnistumista, pettymyksiä ja vertailua. Sydämen asenne, luonne, tiimityöskentely ja epäoikeudenmukaisuus ovat asioita, joita varmasti jokainen musikaalin tekijä ja näyttelijä tulevat kohtaamaan ja pohtimaan projektien aikana.

Noland käsittelee juuri näitä asioita ja haluaakin antaa ohjeita taiteilijoille projektien aikana. Millaisesta sydämen asenteesta ja valinnoista kumpuaa hedelmää ja menestystä?

Noland kirjoittaa, että itsensä vertailu toisiin on erityisen vaarallista ja että vertailu kumpuaa kateuden juuresta. Gordon MacDonald lainaus kirjassa sanookin: Meidän sielumme ei voi olla terve, kun vertailemme itseämme toisiin. Sielumme kuolee joka kerta, kun se sekaantuu taistelemiseen ja kilpailemiseen.

Kilpailu antaa tuhoisia voimia kateuteen ja mustasukkaisuuteen.

Noland mainitsee, että meidän täytyy erottaa omat lahjamme toisten lahjoista ja oppia löytämään ainutlaatuisuutemme ja arvokkuutemme. Ja että jo itsessämme olemme arvokkaita. Kaikilla meillä on erilaiset lahjat ja erilaiset tehtävät. On tärkeää, että opimme olemaan sinut itsemme kanssa ja ettemme koita pukea toisen ihmisen vaatteita yllemme. Saamme olla juuri se oma itsemme, joka olemme. Se on ainutlaatuisia. (Noland R, 1999. *The Heart of the The Artist*, 35-49; 186).

Kun asenteenamme on kilpailu tai itsensä korottaminen ennen yhteisen hyvän rakentamista, ovat motiivimme ja lähtökohtamme tekemiseen väärät. Kun meitä ohjataan rakentamaan yhteistä hyvää, arvostaen jokaista, ja ollen kiinnostunut jokaisesta, syntyy upeita yhteisprojekteja! Itse olen huomannut niin opettajana kuin oppilaana, että opettajan rohkaisun voima on suuri ja kantava voima. Jokaisella esiintyvällä taiteilijalla on tarve myös tulla hyväksytyksi, nähdyksi, kuulluksi, odotetuksi ja arvostetuksi. Se on jokaiseen meihin sisäänrakennettu perustarve muutenkin elämässä.

Entä sitten, jos esiintyjinä emme tätä koe? Emme varmasti pysty tekemisestä ja esiintymisestä nauttimaan tai halua olla toisten edessä tai näyttämässä hienoja saavutuksiamme, työmme tulosta tai oivalluksiamme.

Muistan esimerkiksi Lasse Penttisen laulu opettajani kerran sanoneen minulle:

“Kun sinä onnistut tässä ylä-äänessä, minä iloitsen suuresti ja sitten voimme iloita yhdessä onnistumis-tasi!” tai “Teemme tämän yhdessä, jotta opit.” Rohkaisu ja rinnalla kulkeminen ovat asioita, joita opettajan täytyy oppia käyttämään ja olemaan herkkä opetus ja ohjaus hetkissä. Kuunnella herkällä korvalla mihin suuntaan voisi johtaa oppilasta ja mitä hän tähän hetkeen tarvitsisi. Toisaalta myös taitoa tarvitaan eteenpäin potkimisessa, jos mistään ei meinaa tulla mitään. Jos opetus, oppiminen tai luominen ei vain lähde luistamaan pitkän ajan jälkeen on opettajallakin tärkeä olla rohkeutta ja kykyä kysyä onko kaikki hyvin tai laittaa vaikka oppilas tauolle.

6.1 Integriteetti ja luonteen kehittyminen

Noland (1999, 38-39) puhuu kirjassaan luonteen kehittymisestä ja integriteetistä.

Menestyvän taiteilijan ja esiintyjän tulisi kulkea elämää sydämen integriteetissä.
 Integriteetti käännetään monesti Suomen kielellä suoraselkäisyydeksi ja rehellisyydeksi.
 Integriteetti tarkoittaa yksinkertaisesti tehdä sitä, mikä on oikein.
 Ihmiset, jotka kulkevat integriteetissä haluavat johtaa itseään kunnioittavasti kaikissa asioissa.
 He haluavat olla esimerkillisiä kaikissa toimissaan.
 He haluavat kunnioittaa esimerkiksi Jumalaa ja ihmisiä kaikissa toimissaan.
 Sydämen integriteetissä kulkevat haluavat myös olla aitoja, suoraselkäisiä ja rehellisiä.
 Integriteetissä vaeltavilla on jumalallinen luonne.

Jo aikaisemmin mainitsemani Raamatun ajan laulujen tekijä Daavid kirjoitti Psalmissa 101:2 integriteetistä: Englannin Darby Translationin mukaan “I will walk within my house in the integrity of my heart.” King James versio kääntää kohdan “Kulkea täydellisellä sydämellä” (perfect heart), kun

taas Word English Bible sanoo “vaeltaa nuhteettomalla sydämellä” (blameless heart).

Suomennettuna 1933/38 Raamatun käännöksen mukaan: “Minä tahdon noudattaa nuhteetonta vael-
lusta.” (Ps.101:2)

Koko psalmi kuuluu vuoden 1991 Kirkkoraamatun mukaan seuraavasti:

Minä tahdon vaeltaa viisaasti, noudattaa totuuden tietä.
Minä tahdon toimia vilpittömästi kaikessa, mikä valtaani kuuluu.
Minä vihaan juonittelua, pysyn loitolla siitä.
Olkoon vilppi minusta kaukana, pahuudesta en tahdo tietää.
En ryhdy mihinkään mikä on pahasta lähtöisin.
Minä vihaan juonittelua, pysyn loitolla siitä.
Sen, joka toista panettelee, minä vaiennan.
Kopeaa katsetta ja ylpeää sydäntä minä en siedä.
Kenet miehistä näen luotettavaksi, sen otan lähelleni.
Ken vaeltaa totuuden teitä, se saa olla palvelijani.
Minun luonani ei ole sijaa sille, joka toista pettää.
Ken puhuu valheita, se pysyköön poissa silmistäni.
Joka aamu minä käyn oikeutta, minä hävitän maastani lainrikkajat.
Minä hävitän väärintekijät Herran kaupungista.

(Psalmi. 101:2 Kirkkoraamattu 1992.)

Psalmissa on kuvattuna esimerkillinen luonne, josta jokaisen taiteilijan olisi hyvä ottaa mallia itselleen. Nykypäivänä on mielestäni tärkeää lisätä työelämätaitojen opetusta, rehellisyyttä, integriteettiä ja oikeudenmukaisuutta. Nämä ovat tärkeitä arvoja, jotka olisi hyvä olla mukana monessa koulutusohjelmassa. Näitä huomioiden monet työyhteisöt eri paikoissa voivat paremmin.

Nolandin (1999, 38-40) mukaan ihmiset, joilla on integriteettiä eivät ole ainoastaan todella lahjakkaita, vaan he ovat nöyriä ja esimerkiksi rakastavia ja helposti lähestyttäviä.

Kuinka sitten kasvaa luonteessa ja sydämen integriteetissä taiteellisten projektien aikana? Luonteemme tulee esimerkiksi siinä testatuksi, kun meitä pyydetään esittämään tai laulamaan sivurooli tärkeämmän roolin sijaan. Miten vastaamme tähän? Luonteemme koetellaan myös siinä, kun saamme kritiikkiä. Luonteemme koetellaan joka kerta siinä, kun tulemme satutetuiksi. Kuinka reagoimme tällaiseen ohjaajina, entä ohjattavina? Kuinka nopeasti kehitämme anteeksiantavan sydämen?

Luonteemme tulee koetelluksi, kun meitä pyydetään laittamaan toisen etu oman etumme edelle?

Voimme esimerkiksi kysellä itseltämme näitä kysymyksiä projektien aikana kysymyksiä ja tutkia omaa sydäntämme. Osaanko laittaa joskus tarpeeni toisten edelle tai haluanko usein käyttää lahjojani toisia palvellakseni?

Integriteetissä kulkeminen vaatii joskus meiltä paljon. Meidän täytyy oppia olemaan aitoja, puhumaan sitä mikä on totta ja osata pyytää apua. Kaikkia täytyy oppia kunnioittamaan ja rakastamaan, sekä olla rohkea myös puuttumaan epäkohtiin rohkeasti.

Projektien aikana olen huomannut, että joskus ihmiset ja taiteilijat kohtaamme vertailua tai jopa ihmiset saattavat puhua pahaa toisistaan päästäkseen itse ylemmäksi. Tämä tapa on mielestäni tietysti väärä keino päästä itse menestymään.

Ohjaajana on tärkeää oppia myös tarkkailemaan ihmisten sydämen asennetta ja motiiveja tekemisessä ja oppia oikeudenmukaiseksi opettajaksi.

6.2 Ohjeita kunnioitukseen

Noland listaa kirjassaan (1999, 94) myös ohjeita ammattitaitoisesta käyttäytymisestä ja kunnioituksesta seuraavasti:

1. Ole ajoissa harjoituksissa
2. Pidä huoli instrumentistasi
3. Ota kynä harjoituksiin
4. Kuuntele ohjaajaa
5. Tee muistiinpanoja musiikista, älä kuuntele vain korvalla
6. Kuuntele jatkuvasti ja muokkaa sävelkorkeutta ja voimakkuutta, kun harjoittelet
7. Soita loppuosat innokkaammin kuin alkuosat.
8. Harjoittele musiikkia harjoitusten välissä ja kehitä improvisointia
9. Toimi ohjaajan toiveiden mukaan
10. Älä unohda harjoituksia

7 LAULUNTEKIJÄT LASSE HEIKKILÄ JA SIIRI KANGAS

Haastattelussani oli kaksi ammattimuusikkoa: säveltäjä ja muusikko Lasse Heikkilä ja laulaja ja laulunopettaja Siiri Kangas. Lasse Heikkilä on 59-vuotias kokenut muusikko, kun taas Siiri on nuorempi 29-vuotias musiikin ammattilainen.

Heillä molemmilla on ammattitutkinto musiikista, ja he ovat menestyneet oman musiikin parissa.

Lasse Heikkilää on syntynyt vuonna 1961 ja valmistunut Sibelius Akatemiasta 1987 pääaineenaan sävellys ja musiikinteoria. Laulaja & lauluopettaja Siiri Kangas on taas syntynyt vuonna 1991 ja on valmistunut Metropolia-Ammattikorkea koulusta vuonna 2016 pääaineenaan Pop & jazz-laulu.

Heikkilää ja Kangasta yhdistää omien kappaleiden ja monipuolisen musiikin tekeminen. He ovat olleet rohkeasti esillä paljon. Siirin kanssa lapsena lauloimme nuorena samassa kuorossa, jossa jo silloin ihailin häntä.

Heikkilän monet musikaali- ja musiikkiprojektit, joita olen katsonut, on taas koskettanut minua syvästi, että halusin haastatella näitä kahta musiikin alan ammattilaista.

Minun mielestäni he kantavat kumpikin herkkyyttä ja aitoutta tekemisessään mukana. Heitä yhdistää myös hengellisen musiikin tekeminen. Heikkilän haastattelu painottui musikaalien ja musiikkiprojektien tekemiseen sekä laulujen sävellykseen. Kankaan haastattelussa keskityin enemmän laulujen ja musiikkivideo projektien haastatteluihin. Kummaltakin pyysin oivalluksia omista löydöistään matkansa varrella.

7.1 Lasse Heikkilä

Heikkilä on säveltänyt paljon musikaaleja ja musiikkiteoksia. Hänen tunnetuimpia teoksiaan ovat muun muassa Suomalainen messu, joka puolesta puhuu suomalaisten identiteetin vahvistamista. Uudempi merkittävä musikaali oli Tampereen kaupungintalossa esitetty Sovinto-musikaali, joka on Heikkilän ja Pekka Simojoen yhteisteos. Osan Sovinto musikaalin lauluista hän on säveltänyt itse, ja osan lauluista hän on säveltänyt Pekka Simojoen kanssa yhdessä. Teos sisältää myös vanhoja poliittisia lauluja. Sovinto musikaalin aiheena oli luoda sovintoa ja pyytää anteeksi vanhoja kaunoja.

Heikkilä kertoo että, aina kun hän lähtee säveltämään tai käsikirjoittamaan musikaalia tai jotain teosta, jokin aihe palaa hänen sisällään. Hän kokee saavansa aiheen Jumalalta. Jotain tärkeää on siis sanottava

ulos musiikin keinoin. Esimerkiksi Sovinto Musikaali syntyi Lassen sisäisestä tarpeesta ja kutsusta tuoda esille aihe Sovinnosta 100 vuotta kansalaissodan jälkeen Suomelle.

Heikkilä oli aamulehden haastattelussa 2018, jolloin myös haastattelija Vasara oli kiinnostunut Sovinto musikaalista. Sovinto-musikaalin yksi yhdessä tehdyistä lauluista Pekka Simojoen kanssa on ”Vapauden laulu”. Sen sanoma syntyi vapaushaaveista, sillä punaiset, että valkoiset haaveilivat sisällissodan aikaan vapaudesta. (Vasara, 2018). Heikkilä on tehnyt paljon yhteistyötä eri taiteen tekijöiden ja ammattilaisten kanssa. Muun muassa. runoilija ja sanoittaja Anna-Mari Kaskisen kanssa, koreografi Sirkku Hoikkalan, ja ohjaaja Jamie Mäkisen kanssa. Hän painottaakin että, jo alkuvaiheessa yhteistyö ja yhteinen ideointi on tärkeää, ennen kuin projektia lähdetään viemään eteenpäin. Heikkilä lähtee säveltämään asioita, kun tietää mihin ne ovat tulossa. Hän ei sävellä muille tietämättä mihin niitä käytetään. Taiteen alalla ja säveltäjänä on välttämätöntä olla ainakin kevytyrittäjä ja säveltäjän on hyvä olla Teoston jäsen. Teosto on se, joka turvaa elannon säveltäjälle.

Projekteissa erityistä on, että siinä käytetään paljon erilaisia lahjoja, eikä sitä voi saada yksin kasaan. Heikkilä muistuttaa siitä, että tarvitaan yhteistyötä. On hyvä tehdä yhteistyötä jo alku ja suunnitteluvaiheessa, esim. koreografian tai ohjaajan kanssa. Olla herkkänä kuuntelemassa mihin toinen olisi teosta viemässä. On myös hyvä olla osana esimerkiksi musikaaliprojekteissa, joissa näkee millä tavalla tällainen projekti syntyy, jos haluaa itse tulevaisuudessa olla luomassa musikaalia.

Yleensä musikaalisävellyksessä Heikkilä painottaa rytmin löytymistä ja käveleekin välillä ulkona miettien minkälainen rytmi tähän kappaleeseen sopisi. Liike ja rytmi musikaaleissa ovat erityisen tärkeitä, sillä usein esittäjä liikkuu. Heikkilä käyttää taktiikkaa, että hän esimerkiksi tilauttaa seurakunnille omia teoksiaan tai projektejaan ja ehdottaa rohkeasti yhteistyötä.

7.2 Siiri Kangas

Siiri Kangas on tehnyt paljon lauluja ja musiikkivideoita. Hän antaa viisauden neuvoksi kuunnella omaa intuitiota ja eri työtapojen kokeilua laulujen tekemisessä. Voi kokeilla toimiiko itselle paremmin yksin vai yhdessä tekeminen. Eri ihmisten kanssa kannattaa myös kokeilla tekemistä. Luontaisesti joidenkin kanssa vain toimii paremmin. Kannattaa selvittää itselleen: Miksi haluaa tehdä musiikkia ja kappaleita? Mikä itseään musiikissa liikuttaa ja koskettaa? Kannattaa analysoida muita kappaleita, ja selvittää mikä niissä kiehtoo.

Kangasta kiehtoo tällä hetkellä säveltää raamatun psalmeja. Oman musiikin julkaiseminen on ollut myös Kankaasta pelottavaa. Ja hänkin myöntää, että on tullut julkaistua vähän siihen suhteeseen minkä verran kappaleita oikeasti syntyy. Hengellisen musiikin kanssa Kankaalla on myös ollut peloton asenne musiikin julkaisemisen suhteen, sillä hän itse asiassa sanoo, että se poistaa painetta, koska kyse ei ole hänestä, vaan jostain itseään suuremmasta.

Kangas on löytänyt opiskeluiden kautta paljon hyviä yhteistyökumppaneita. Tietyt asiat toimivat toisten kanssa ja toiset taas toisten. Kangas korostaa, että kun tiimissä tekee työtä, on äärimmäisen tärkeää, että estetiikka ja tyylitaju kohtaa niin että kaikki ovat tyytyväisiä lopputulokseen. Kangas on myös oppinut projektien aikana, että on tärkeää tietää mikä on oma paikka projektissa. Silloin on helppo työskennellä.

Menestyksen salaisuudeksi Kangas pohtii, että on ollut hyvä porukka keiden kanssa tehdä. Kun yksin tekee, tulee seinä aika nopeasti vastaan. Selkeys on tärkeää, kuka tekee ja mitä ja tiimityö on kultaa! Heikkilä että Kangas kummatkin painottavat, että oikeat yhteishenkilöt ovat avain menestymiseen ja hyvään ja sujuvaan yhteistyöhön. Kangas kuvaa, ettei ole niin innokas sanoittaja, joten hän on hyödynttänyt kappaleiden tekemisessä paljon runoja ja valmiita tekstejä. Kangas on ollut myös mukana musiikkivideo projekteissa. Hän kuvaa, että joskus se jännittää ja joskus ei. Videot, jotka on julkaistu, on tehty porukalla, joten siinä ei ole myöskään yksin. Hän kuvaa, ettei hänessä itsessään olekaan rohkeutta, mutta se on annettu hänelle!

Kangas ei ole myöskään aina löytänyt sopivia palikoita toimimaan yhdessä. Hänenkin on pitänyt kokeilla monenlaista, tehdä virheitä ja oppia kuuntelemaan itseään. Hän uskoo, että ne keiden kanssa nyt yhteistyö sujuu, se jatkuu ja eri työtapojen kokeilukin varmasti tulee taas vastaan tulevaisuudessa. Hän on huomannut, että hänelle parhain tapa on tehdä tiimissä - kahdestaan tai kolmestaan. Kun on toiset korvat kuulemassa, yleensä tulee parempi lopputulos. Väkipakolla ei kannata tehdä, vaan levosta käsin kannattaa lähteä tekemään!

8 INSPIRAATIO JA MOTIVAATIO

Tässä kappaleessa keskityn inspiraatioon ja motivaatioon sekä niiden löytymiseen musiikin parissa. Inspiraatio on Suomisanakirjan mukaan heräämistä, johdatusta, innostusta ja taiteellista luomisvirettä. Motivaatio taas suomisanakirjan mukaan on johonkin toimintaan johtavien motiivien kokonaisuus, vaikuttimet syyt ja perusteet. Sen synonyymejä ovat ”into” ja ”draivi”.

8.1 Inspiraatio

Jyväskylän ammattikorkeakoulun Ossi Mäki-Reinin ja Eero Kortesojan opinnäyte työssä ”Laulunkirjoittamisen opettaminen” (2016), heillä oli mukana haastattelu kysymys: ”Vaatiiko musiikin luominen jatkuvan inspiraation vai syntykö lauluja myös silloin, kun inspiraatio ei ole vahvimmillaan?”

Kaikki heidän mainitsemat laulujen kirjoittaja-ammattilaiset mm. Kleemola, Ohlsson ja Tamminen totesivat, ettei inspiraatiota tarvitse odottaa. Kleemolan mukaan jo itse tekeminen alkaa synnyttää inspiraatiota. Myös Ohlsson totesi, että luovaa työtä tehdessään inspiraatio ikään kuin ruokkii itse itseään. Tamminen myös toteaa, ettei ammattilaulun kirjoittajan roolissa inspiraatiota yksinkertaisesti voi jäädä odottamaan. Hänen mukaansa toisista ihmisistä saa inspiraatiota. (Kortesoja & Mäki-Reini 2016,21.)

8.2 Vinkkejä lauluntekijöille ja opettajille

Tähän kohtaan kokoan omia havaintojani ja ohjeita haastattelujen, materiaalien ja tarkkailun ja oman kokemukseni perusteella miten on hyvä hakea inspiraatiota ja motivaatiota laulun tekemiseen. Nämä vinkit voivat motivoida sinua tai oppilaitasi kirjoittamaan lauluja.

1. Mene luontoon –ihmettele kauneutta – kirjoita tekstiä esimerkiksi luonnon ihmeellisyydestä. Luonnossa on yleensä rauhoittava vaikutus saada luovuutemme ja aistimme heräämään.
2. Laulun kirjoituksen ja luomisen ympäristöllä on vaikutus. Mene uuteen ympäristöön missä et yleensä ole tai kirjoita lauluja.
3. Kirjoita unelmiasi ja toiveitasi ylös paperille ja tee niistä laulu.
4. Kirjoita tarina lapsille tai lapsenmielisille ja laita se laulumuotoon.

5. Ota rohkeasti luotettava ystävä pariksi päiväksi kanssasi kirjoittamaan ja säveltämään lauluja – katsokaa mitä syntyy!
6. Ota yhteyttä sellaiseen henkilöön ketä arvostat ja näet hänen menestyvän - kysy neuvoja ja vinkkejä häneltä.
7. Esitä kappaleitasi rohkeasti opettajalle, ystävälle tai alan ammattilaiselle ja pyydä palautetta ja neuvoja.
8. Kirjoita tunteitasi, pettymyksiä, surujasi paperille, sitten soita ne soittimellasi tai laulaen ja vuodata ne ulos.
9. Tarkkaile aikoja ja hetkiä, milloin mikäkin laulu kuuluu esittää ja kenelle. Joskus on parempi odottaa oikeaa aikaa, ja antaa laulun muhia pöytälaatikossa, kuin hätiköidä.

9 LAULUNKIRJOITUKSEN OPISKELEMINEN

Laulujen kirjoittamisen opettamista ja toteutusta järjestetään nykyään yllättävän paljon. Into ja inspi-raatio laulujenkirjoitusta kohtaan on tärkeää, ellei jopa toivottua, jos haluaa että kappaleista tulee aitoja ja hyviä. Kuitenkaan pelkkä into ja palo, ei aina kuljeta meitä parhaaseen lopputulokseen. Alan opis-kele ja into auttavat eteenpäin ja antavat viisautta sekä hienosäätöä kappaleisiimme. Jo se, että saamme vertaistukea ja samankaltaisia ihmisiä ympärilleen tekemään sekä rakentavaa palautetta, vievät meitä huomattavasti pidemmälle.

Itse olen esimerkiksi käynyt biisin kirjoittamiseen liittyvän viikonlopun kurssin Suomen Raamat-tuopistolla Mikko Nikulan johdolla vuonna 2019. Olen myös pitänyt lapsille Centria-ammattikorke-koulussa biisin tekemisen workshopin Kirsti Rasehornin johdolla. Centria-ammattikorkeakoulun Mu-siikin perusteiden päättönäytteessäni keskityin myös oman kappaleen tekemisen opettamiseen. Myös Centria-ammattikorkeakoulun musiikkipedagogin koulutusohjelmaan kuuluu oman musiikin te-kemisen ja tuottamisen kurssit.

Opintopolku-nettisivujen mukaan esimerkiksi taideyliopiston avoimessa yliopistossa on kenen tahansa myös mahdollista opiskella laulujentekemistä viiden opintopisteen edestä Laura Sippolan johdolla. Helsingin Evankelisella opistolla taas voi opiskella 38 opintoviikon edestä laulun tekemistä.

Ammattitason opintoja sävellyksestä, musiikin tekemistä ja tuottamisesta antavat Suomessa ainakin Metropolia ammattikorkeakoulu, Keskipohjanmaan Konservatorio ja Sibelius akatemia.

Sibelius akatemiassa voi opiskella pääaineena sävellys. Koulutuksen ytimessä ovat sävellysopinnot, satsioppi, musiikkianalyysi ja soitinnus. (Sibelius 2020.)

Metropolia ammattikorkeakoulun koulutusohjelma taas opettaa musiikintekijöitä ja –tuottajia. He hal-litsevat säveltämisen, sovittamisen, laulunkirjoituksen sekä musiikkiteknologian ja toimivat esim. mu-siikki- ja multimedia-alan sisällöntuottajina, äänisuunnittelijoina tai musiikkituotantojen suunnitteli-joina ja toteuttajina. (Metropolia AMK 2020.)

Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa on mahdollista myös opiskella musiikintekijäksi. Keski-Pohjan-maan Konservatorion painopiste on musiikin luovassa tekemisessä: säveltämisessä, sovittamisessa ja laulunkirjoituksessa. Opiskelijoiden tavoite on, että he osaavat kirjoittaa kappaleita eri tarkoituksiin, sekä myös oman musiikin markkinoinnissa annetaan apua. (Keski-Pohjanmaan Konservatorio 2020.)

10 OPETTAJAN ROOLI TAITELIJAN IDENTITEETIN KEHITYKSSÄ

Haastattelin suullisesti myös psykologi ja lastentarhanopettaja Heli Uotilaa ja kysyin kysymyksiä opettajan vaikutuksesta oppilaan identiteetin kehittymiseen. Uotila korostaa, että paras oppiminen tapahtuu aina suhdetasolla. Kun oppilaan ja opettajan suhde on hyvä ja turvallinen, oppiminen on mukavaa. Kun suorittaminen tai suoritusten vaatiminen menee yli suhdetason, niin ihminen masentuu.

Pieni lapsi tarvitsee emotionaalisen turvan, kun taas vanhempi ihminen tarvitsee enemmän esikuvan ketä hän voi ihailla. Ihminen oppii tehokkaasti samaistumalla ja mallioppimisen kautta. Kun oppilas pystyy kunnioittamaan ja jopa ihailemaan opettajaa, oppiminen tapahtuu luonnostaan. Jo pieni lapsi niin kuin myös aikuinen aistii oppimistilanteessa opettajan tunnetiloja herkästi. Läsnä oleva ja kiinnostunut kasvatus ja opettaminen luo identiteetin perustana olevaa itsearvostusta.

Ennen vanhaa hyvien ammattilaisten opetus tapahtui oppipoika menetelmällä. Opettaja opetti oppilaan kädestä pitäen uuteen ammattiin.

Identiteetissä on psykologi Uotilan mukaan monia osa-alueita. Identiteetin voi lyhyesti kiteyttää kysymykseen: “Kuka minä olen?” Identiteetti esimerkiksi muodostuu minäkuvasta, ja itsetunnosta.

Nämä asiat alkavat muodostua jo varhaislapsuudessa kiintymyssuhteessa omiin vanhempiin. Kiintymyssuhteen laatu heijastuu oppilaan ja opettajan väliseen suhteeseen monesti vielä aikuisiälläkin. Uotila muistuttaa erilaisista psykologi Bowlbyn (1979) kehittämistä kiintymyssuhdeteoriasta, johon on hyvä jokaisen opettajan perehtyä ymmärtääkseen oppimisen taustalla vaikuttavia tekijöitä.

Bowlbyn (1979) omin sanoin “kiintymys-suhdeteoria on yritys käsitteellistää ihmisen taipumusta muodostaa voimakkaita tunnesiteitä, toisiin ihmisiin ja selittää niitä ahdistuksena, vihamielisyytenä, depressiona ja tunteiden eristämisenä ilmeneviä stressin muotoja, jotka aiheutuvat tahattomista erokokemuksista ja menetyksistä.”

(Sinkkonen 2004, 120:1866 – 73.)

Psykologi Uotilan mukaan opettaja voi kuitenkin antaa oppilaalle korvaavia kokemuksia aikuisiälläkin. Opettajan sensitiivisyys ja ymmärrys oppilaan taustatekijöitä kohtaan luo edellytyksiä oppimiskapasiteetin laajentumiseen. Ihmisten elämässä on erilaisia traumoja ja rikkoutumisia. Opettaja voi antaa korvaavia kokemuksia puutteellisiin suhdetaitoihin tai -kokemuksiin.

Hyvän opettajan merkitys on suurempi kuin yleisesti ymmärretään. Opettaja voi vahvistaa oppilaan ammatillista identiteettiä tai pahimmassa tapauksessa murskata sen kokonaan. On hyvä muistaa, ettei opettaja ole kuitenkaan terapeutti vaan opettajan tehtävä on ensisijaisesti opettaa ja välittää tietoa, taitoa ja inspiraatiota eteenpäin.

10 OMAT KAPPALEENI

Tässä kappaleessa kerron viidestä eri kappaleestani, mitkä ovat syntyneet erilaisilla tavoilla ja erilaisista hetkistä käsin.

10.1 Armon valtameri

“Armon valtameri” kappaleen teksti syntyi kesällä 2017, kun taas sävel vasta huhtikuussa 2020.

Olen huomannut, että joskus joidenkin asioiden täytyy antaa hautua, ennekuin ne nostetaan kätköistä uudelleen esiin. Nuorempana tyttönä ihmettelin mitä, armo on. En ymmärtänyt sitä koko käsitettä kokonaisuudessaan. Ehkä ripauksen siitä. Mitä vanhemmaksi tulin, huomasin kuitenkin, kuinka paljon tarvitsen itse elämässä armoa, ja kuinka paljon muut sitä tarvitsevat ja kuinka minut on kutsuttu välittämään armoa elämässä toisille eteenpäin. Ja luulenpa että tämänkin asian oppimisessa minulla on vielä matkaa varmasti. Mitä vanhemmaksi tulee, sitä enemmän asioita oppii ja ymmärtää ja elämän kokemus kasvattaa meitä, niin, lauluntekijöinä kuin ihmisinä.

Armoa voisi kuvastaa esimerkiksi niin, että se on mielisuosiota elämäämme, jota emme ansaitse.

Tämä koko sana sai aivan uuden merkityksen, kun sain itse ymmärtää ja sisäistää armoa enemmän ja kirjoitin aiheesta runon.

Tämä runo alkoi myöhemmin vasta kolmen vuoden jälkeen elää. Tarina sai alku, loppu ja välisoiton, jotka kuvaavat hyvin keinuvaa armon valtameriä. Välisoitossa esimerkiksi leikkittelen 6/4- ja 5/4-rytmeillä, jotka luovat keinuvan aaltomaisen tunnelman sävelten kera välisoittoon.

Daavidin esimerkkiä seuraten: kappale lauletaan ja soitetaan kuin “Suuri kuohuva meri”

Armon valtameri kappaleen voi kuulla ainakin Centria-ammattikorkeakoulun loppukonsertissani.

Armon Valtameressä alkusoitto ja välisoitto kuvastavat meren kelluntaa, johon aurinko paistaa kauniisti. Siinä on hyvä olla hoidossa. Tällaiseen tunnelmaan kuuntelijan haluan johdattaa.

Armon Valtameri

Sara Kokko

Sara Kokko

Laineilevasti kuin hoitava meri

Musical score for the first system, titled "Laineilevasti kuin hoitava meri". It consists of three staves: a vocal line in treble clef, a piano accompaniment in treble clef, and a bass line in bass clef. The key signature is B-flat major (two flats) and the time signature is 4/4. The piano accompaniment includes the following chords: C, A^bmaj7, B^b/G, Fm⁹, and E^bmaj9.

NUOTTIESIMERKKI 1. Armon valtameri alkusoitto (Sara Kokko)

Musical score for the second system, titled "Keinuvasti kuin aaltoileva meri". It consists of three staves: a vocal line in treble clef, a piano accompaniment in treble clef, and a bass line in bass clef. The key signature is B-flat major (two flats). The time signature changes from 4/4 to 5/4 and then to 6/4. The piano accompaniment includes the following chords: E^b, D^b, B, A^b, B, and B^b.

NUOTTIESIMERKKI 2. Armon valtameri välisoitto (Sara Kokko)

10.2 Viinitarha ja Kansa Pohjoisen

“Viinitarha” ja “Kansa Pohjoisen” ovat tähän asti suurimpia kappaleita, joita olen ollut kirjoittamassa ja säveltämässä. Viinitarha kappale on syntynyt co-writing-tyylillä yhteistyössä ystäväni Marjo Kiviniemen kanssa. Yksi ilta ystäväni kotona saimme melodian päähämme vuonna 2016 ja heti sen perään kirjoitimme yhdessä sanat melodiaan. Myöhemmin maaliskokuussa 2020 tein kappaleeseen sovituksen sovituskurssillamme Centria-ammattikorkeakoulussa, jonka sovitusta olin kyllä ja aloittanut vuonna 2018. Viinitarha on rakkauslaulu, joka kutsuu toista henkilöä Jumalan parantavaan syliin. Kielikuvana kappaleessa on morsian ja sulhanen. Tämän kappaleen olen laulanut kahdessa eri häissä. Viinitarha kappale kuullan myös minun päättökonsertissani kesäkuussa 2020.

Viinitarhan alkusoitto soitetaan majesteettisesti. Soitin voi olla esimerkiksi huilu tai viulu. Alussa soittimet johdattavat kuulijan kauniin viinitarhan tunnelmaan. Alkusoitto avaa kappaleen ja kuninkaallisen ja hoitavan ilmapiirin. Välisoitto soitetaan taas kepeästi tanssien, sillä siinä kohdassa prinsessa ja prinssi tanssivat kappaleen aikana.

”Kansa pohjoisen” on ystäväni Marjo Kiviniemen sanoittama ja säveltämä kappale. Kappale kertoo Suomen kansasta, ja vertauskuvallisesti Suomi-neidosta “morsiamesta”, joka nousee kunnioittamaan ja ylistämään Jumalaa. Tässä kappaleessa en itse kirjoittanut sanoja, mutta kokemus säveltäjänä ja sovittajana oli hieno. Koin että sain värittää eri soitinryhmillä kappaleen sanoja ja tunnelmaa enemmän esiin eri kohdissa. Esimerkiksi harpisti soitti alussa herkästi ja säestäen kauniisti tarinaa, kunnes lopussa lauloi mukana kaikki soittajat kuorona ja rumpu löi rytmikästä poljentoa taustalla. Se loi voimallisen kokemuksen, niin että kappaleen sanoma tuli läpi. Myös soittimilla välisoitoissa pystyy kertomaan laulua ja sen tarinaa eteenpäin. Esimerkiksi huilu kappaleessa soitti välisoiton, niin että huilun tarkoitus soitollaan oli huuhtoa pois pimeys ja lika ja raivata tilaa valkeudelle, riemulle ja tanssille.

Tähän kappaleeseen tein sovituksen Centria-ammattikorkeakoulun sovituskurssilla vuonna 2018. Tämä kappale esitettiin Centria-ammattikorkeakoulun “Vireisimmin soidaan” omien sävellysten konsertissa.

Viinitarha

ALKUSOITTO
Majesteettisesti

säv. ja san. Sara Kokko ja Marjo Kiviniemi
sov. Sara Kokko

NUOTTIESIMERKKI 3. Viinitarha alkusoitto (Sara Kokko)

10.2 Maalasiit Maisemaa

“Maalasiit Maisemaa” on kappale, joka on myös syntynyt yhteistyössä ystäväni ja kollegani Paula Kujanpään kanssa. Kappaleen teko syntyi niin että ystäväni antoi minulle hänen tekstinsä, ja kysyi, voisinko minä tehdä siitä kappaleen. Työnjako sujui tosi hyvin, ja olimme kummatkin todella tyytyväisiä tulokseen. Kappale kertoo luonnon kauneudesta ja Jumalan suuruudesta ja Pyhydestä. Tätä kappaletta voisi kuvata ylistyslauluksi. Kappaletta olemme esittäneet Wof-seurakunnan itsenäisyyspäiväjuhlassa, ystäväjuhlassa, Donave-kahvilassa ja Centria-ammattikorkeakoulun Centria Night Musicissa.

10.3 Rakastettu

“Rakastettu” kappale on syntynyt runoni pohjalta. Kirjoitin Rakastetun sanat helmikuussa 2020. En edes alussa ajatellut aluksi, että tästä kappaleesta tekisin laulun joskus. Oikeastaan otin talven aikana ystäväistäni kuvia paljon, ja aloin sitten lisätä instagram-stooriini tekstejä ystävien ylle.

Muun muassa. “Rakastettu,” “Arvostettu,” “Ihailtu,” “Ymmärretty.”

Koin että Taivaan Isä puhui tuon talven aikana vahvasti muistutuksena itselleni ja muille sanoja meidän identiteettiimme, millaisiksi meidät on tarkoitettu. Ja vaikka aina ei tuntuisi rakastetulta, ihailulta tai ymmärretyltä. On yksi, joka näkee meidät aina näiden taivaallisten silmien ja ehdottoman rakkauten läpi.

Kirjoitin sitten koko pitkän runon aiheesta Rakastettu. Laulu ja melodia syntyivät toukokuussa 2020. Ennen kaikkea nämä ovat olleet valtavat rohkaisun sanat itselleni, mutta toivon että sitä ne voivat olla myös monelle muulle. Tämäkin kappale kuullaan loppukonsertissani.

11 POHDINTA

Jokainen miestä on taitelija. Jokaisella meistä on kyky luoda uutta. Jokainen meistä on luotu luomaan uutta, sillä olemmehan mekin luojaamme kuviksi luotuja.

Uskon että jokainen meistä ihmisistä pystyy luomaan ja säveltämään jollakin tasolla. Jokaisen tulisi koittaa sitä edes omaksi ilokseen tai sydämen vuodattamiseksi joskus elämän aikana yksin tai turvallisessa ympäristössä edes yhtä tavoista, joita kokosin tämän opinnäytetyön luvussa viisi. Kaikkien intohimo laulujen tekeminen ei ole, eikä tarvitsekaan olla. Mutta uskon että jo terapiamuotona laulun tekeminen voi olla todella virkistävää ja hauskaa. Jokainen meistä on jonkin alueen artisti syntyessään. Meidät on luotu luomaan jotakin uutta. En kuitenkaan usko, että meidän ensisijaisesti täytyy ja kannattaa pyrkiä elämässä “artistiksi tai taitelijaksi”.

Taide syntyy, kun on aika. Taide syntyy usein paineen keskellä, vaikeuksista käsin, syvästä inspiraatiosta tai oivalluksesta käsin. Taidetta ei kannata pusertaa. Sille kannattaa antaa aikaa. Ja antaa sen syntyä mikä on syntyäkseen.

Taitelijan sydän kehittyy elämän aikana. Usein taitelijoilla on aika, jolloin he ovat piilossa. Ja siellä salaisessa kammiossa ja yksinäisyydessä tai pienessä joukossa luovuus herää. Itselle, luomisprosessille ja taiteelle on annettava tilaa. Taide syntyy myös vapaudesta käsin ja siitä että on tahto tehdä ja luoda. Jos toista painostetaan tai hetki tai aika on väärä kannattaa antaa itselle luvan kanssa lupa olla tekemättä.

Mikään mikä ei ole syntyäkseen, sitä ei pitäisi väkisin yrittää synnyttää. Se mikä on syntyäkseen, syntyy kyllä ajan kanssa. Kuitenkin tarvitsemme rohkeuttakin. Unelmien ja aavistusten varassa meidän tulisi uskalltaa lähteä liikkeelle, jotta taide mikä tahtoo syntyä, pääsee valloilleen ja voi olla muille ihmisille avuksi ja iloksi. Heitä rohkaistakseen, ravistaakseen, puhututtaakseen tai parantaakseen.

Tutkimuksessani eniten minua kosketti ihmissuhteiden merkitys ja toisten kunnioittaminen työprosesseissa. Yksin ei pääse pitkälle elämässä. Meidän on hyvä aina olla rakentamassa myös toisia. Tarvitsemme myös paljon sitä, että joku toinen uskoo omiin kykyihimme sekä kannustajia. Sellaisia henkilöitä ja ystäviä, joille uskallamme avata unelmia ja ajatuksiamme. On rohkeutta kertoa ja heitellä puolin ja toisin ideoita. Vain puhumalla avoimesti ja kertomalla omista ideoista, voi löytää ne toiset melodiat oman elämänsä sinfoniaan mitä rinnalleen tarvitsee. Samalla voimme toimia itse toisten kannustajina,

uskoa ystäviin ympärillämme ja rohkaista heitä menemään eteenpäin, samalla kun itse mietimme eteenpäin menemistä. Tässä on yksi runoistani, josta uskon hyvin mahdollisesti syntyvän laulun myös joku päivä.

Melodia

Melodia mikä sisälläni oli,
se tuntui kuin lukitulta.
Joku sen lukitsi meren syvyyteen.
Melodiaani lähdin etsimään.
Jos oman äänen ja melodian kadotan,
mykäksi muutun kokonaan.
Vain löytämällä oman melodiani,
voin löytää ne toiset melodiat mitä tarvitsen rinnalleni.
Kun monta melodiaa meren pohjasta löytyy,
ne suureksi sinfoniaksi yhtyy.
Se sinfonia saa vuoret järkkymään,
se sinfonia kutsuu ja tiet mereen aukaisee.

Sara Kokko 5.3.2019

Tärkeää on löytää oikeat yhteistyökumppanit. kumppanit. Uskaltaa kokeilla, uskaltaa myös erehtyä ja epäonnistuaakin. Tärkeintä on uskaltaa lähteä kokeilemaan. Koska ainakaan siinä ei voita, jos ei uskalla kokeilla. Toisaalta myös omista oppimista virheitään saa oppia, ja tietää miten ei kannata enää tulevaisuudessa toimia. Neuvon ja kokemuksen voi myös kartuttaa eteenpäin, ettei omat opetettavat esimerkiksi tekisi samoja virheitä, mitä itse on tehnyt. On hyvä muistaa, että projekteja voi tehdä monella eri tavalla. On tärkeää olla itselleen armollinen ja kuunnella rauhaa kaikkien projektien aikana.

Itselläni on unelmia paljon musiikin suhteen myös tulevaisuudessa. Unelmoin olla toteuttamassa musiikkaaleja, tehdä niihin lauluja, myös käsikirjoittaa ja ohjatakin. Haluaisin tehdä musiikkia lasten parissa, julkaista omia tekstejäni ja musiikkiani sekä tehdä musiikkivideoita. Monenlaista näistä olenkin jo päässyt elämässä tekemään jollain tasolla, mutta uskon että kaikelle on myös aikansa. Joitain asioita täytyy myös odottaa. Unelmat ovat hyviä ja niitä täytyy olla, jotta elämä pysyy mielenkiintoisena.

Tärkeää on tarttua tilanteisiin mahdollisuuksien tullen, mutta oikealla hetkellä olla kärsivällinen.

Vuonna 2019 olin mukana esimerkiksi musiikinäytelmä projektissa Leivän Talossa Suomen Raamattuopistolla. Meillä oli yksi ohjaaja ja käsikirjoittaja sekä monta säveltäjää. Toimin itse myös yhtenä säveltäjänä sekä koreografina. Tämä projekti opetti, kuinka jo alkuvaiheessa hyvissä ajoin on tärkeä

jakaa eri taiteenalan tekijöiden kanssa ideoita ja visioita ja kuunnella toisia tarkasti suunnittelu vaiheessa, ettei turhaa työtä tarvitse tehdä. Projekti oli opettavainen, mutta lyhyen neljän kuukauden takia tekijöiden voimia vievä, josta virheistäkin saimme oppia. Projekti myös opetti yllä kuvaamaani integriteettiä, nöyryyttä ja itsensä laittamista toisten edelle, sekä luonteen laadun vahvistumista haastavien tilanteiden tulleen sekä oman sydämen ja rauhan kuuntelemisen taitoja taiteilijana.

Haastattelussa minua on rohkaissut kummankin haastattelemani säveltäjän neuvo, että opettajan, oppijoiden ja työtovereiden on hyvä kuulostella toisia, olla valmis tekemään tarvittavia muutoksia kesken projektin ja katsoa ja kuunnella herkästi mihin jokainen projektin tekijä voisi projektia viedä omilla lahjoillaan.

Oma tieni musiikkipedagogiksi ja laulujenkirjoittajaksi on ollut erittäin värikäs. Monesti monesta asiasta innostuvana, on täytynyt tehdä rajauksia ja pohtia mihin tällä hetkellä haluaa ja itse panostaa ja mihin omat voimavarat riittävät. Kaikkea ei voi tehdä yhtä aikaa. Se on vaatinut ikään kuin puun karsimista väliajoin vanhoista oksista, jotka eivät tuota enää hedelmää. Uusia hedelmiä syntyy nopeasti, kun vanhat ja kuolleet oksat on raivattu pois. Kokemusta itselleni on kertynyt monenlaisista projekteista ja yhteistyöstä. Uskon että tutkimusmatka jatkuu koko elämän ja saa nähdä, mihin kaikkeen jännittävään elämä johdattaa musiikin parissa.

LÄHTEET

Bible - The Passion Translation (TPT) Song of Songs.

Brander, J. 2016. Blogikirjoitus. Hemanin Psalmi. Kirjoitettu 10.3.2016.

Saatavissa: <https://www.brander.name/?p=788> Viitattu 27.4.2020.

Keski-Pohjanmaan Konservatorio. Musiikintekijä.

Saatavissa: <https://www.kpkonsa.fi/musiikista-ammatti/musiikintekija> Viitattu 13.5.2020.

Kielikeskus. Saatavissa:

https://kielikompassi.jyu.fi/opetus/kirjoitus/kirjoituskurssi/anal_kaunok_runo.shtml Viitattu 12.5.2020.

Kirkkoraamattu. 1992. Psalmien kirja, Samuelin kirja.

Kirkkoraamattu. 1933/-38. Psalmien kirja.

Koppa. 2015a. Jyväskylän yliopisto.

Saatavissa:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus> Viitattu 12.5.2020.

Kortesoja, E. & Mäki-Reini, O. 2016. Laulunkirjoittamisen opettaminen. Opinnäytetyö. Musiikin tutkinto-ohjelma, Musiikkipedagogi (AMK) Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Saatavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/121410/Kortesoja_Eero+Maki-Reini_Ossi.pdf?sequence=1 Viitattu 25.4.2020.

Metropolia Ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://www.metropolia.fi/fi/opiskelu-metropolia/assa/amk-tutkinnot/musiikki> Viitattu. 12.5.2020

Noland, R. 1999. The Heart of the Artist. Michigan: Zondervan, Grand Rapids.

Raamattu Kansalle, 2012. Psalmien kirja, 2. Mooseksen kirja.

Sibelius Akatemia.

Saatavissa: <https://www.uniarts.fi/koulutusohjelmat/savelyys-paaaineena/> Viitattu 12.5.2020.

Sinkkonen J. 2004. Duodecim; 120:1866-73: Kiintymyssuhdeteoria - Tutkimuslöydöksistä käytännön sovelluksiin. Saatavissa: <https://www.duodecimlehti.fi/duo94437> Viitattu 20.5.2020.

Suomisanakirja. Inspiraatio.

Saatavissa: <https://www.suomisanakirja.fi/inspiraatio> Viitattu 12.5.2020.

Suomisanakirja. Motivaatio.

Saatavissa: <https://www.suomisanakirja.fi/motivaatio> Viitattu 12.5.2020.

Vasara, P. 2018. Lasse Heikkilän ja Pekka Simojoen yhteistyö on sovinnon ele. “Aika komeaa, jos musikaali leimahtaa liekkiin vain yhden ja ainoan kerran.” Aamulehti.

Saatavissa: <https://www.aamulehti.fi/a/201193881> Viitattu 28.4.2020.

Opintopolku. Lauluntekijä, 38 opintoviikkoa

Saatavissa: <https://opintopolku.fi/app/#!/koulutus/1.2.246.562.17.18540566884> Viitattu 12.5.2020.

Opintopolku. Avoin yo, laulun tekeminen.

Saatavissa: <https://opintopolku.fi/app/#!/koulutus/1.2.246.562.17.940544595510> Viitattu 12.5.2020.

SIIRI KANKAAN KIRJALLISEN HAASTATTELUN KYSYMYKSET

1. Minkä viisauden ja neuvon antaisit oman kappaleen tekijöille?
2. Mikä sinua inspiroi tekemään omaa musiikkia?
3. Pelottaako sinua julkaista omaa musiikkia?
4. Löydätkö helposti yhteistyökumppanit ketkä haluavat mennä samaan suuntaan tai omaa saman visioon vai toimitko johtajana tai innoittajana?
5. Mikä on mielestäsi menestymisen salaisuus?
6. Mitä kautta lähdet säveltämään ja kirjoittamaan tekstejä?
7. Miltä musiikkivideo projektisi ovat tuntuneet ja mistä saat rohkeuden julkaista niitä?
8. Oletko löytänyt aina sopivat palikat toimimaan ja tekemään yhdessä?